EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 24.5.2023
COM(2023) 608 final

Priporočilo

PRIPOROČILO SVETA

v zvezi z nacionalnim reformnim programom Grčije za leto 2023 in mnenje Sveta o programu stabilnosti Grčije za leto 2023

{SWD(2023) 608 final}

Priporočilo

PRIPOROČILO SVETA

v zvezi z nacionalnim reformnim programom Grčije za leto 2023 in mnenje Sveta o programu stabilnosti Grčije za leto 2023

SVET EVROPSKE UNIJE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije ter zlasti člena 121(2) in člena 148(4) Pogodbe,

ob upoštevanju Uredbe Sveta (ES) št. 1466/97 z dne 7. julija 1997 o okrepitvi nadzora nad proračunskim stanjem ter o nadzoru in usklajevanju gospodarskih politik[1] ter zlasti člena 5(2) Uredbe,

ob upoštevanju Uredbe (EU) št. 1176/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. novembra 2011 o preprečevanju in odpravljanju makroekonomskih neravnotežij[2] ter zlasti člena 6(1) Uredbe,

ob upoštevanju priporočila Evropske komisije,

ob upoštevanju resolucij Evropskega parlamenta,

ob upoštevanju sklepov Evropskega sveta,

ob upoštevanju mnenja Odbora za zaposlovanje,

ob upoštevanju mnenja Ekonomsko-finančnega odbora,

ob upoštevanju mnenja Odbora za socialno zaščito,

ob upoštevanju mnenja Odbora za ekonomsko politiko,

ob upoštevanju naslednjega:

(1) Uredba (EU) 2021/241 Evropskega parlamenta in Sveta[3], s katero je bil vzpostavljen mehanizem za okrevanje in odpornost, je začela veljati 19. februarja 2021. Mehanizem za okrevanje in odpornost državam članicam zagotavlja finančno podporo za izvajanje reform in naložb s pomočjo fiskalne spodbude, ki jo financira EU. V skladu s prednostnimi nalogami evropskega semestra prispeva h gospodarskemu in socialnemu okrevanju ter izvajanju trajnostnih reform in naložb, zlasti za spodbujanje zelenega in digitalnega prehoda ter krepitev odpornosti gospodarstev držav članic. Poleg tega prispeva h krepitvi javnih financ, spodbujanju rasti in ustvarjanja delovnih mest v srednje- in dolgoročnem obdobju, izboljševanju teritorialne kohezije v EU ter podpiranju nadaljnjega izvajanja evropskega stebra socialnih pravic. V skladu s členom 11(2) Uredbe (EU) 2021/241 je bil najvišji finančni prispevek na državo članico v okviru mehanizma za okrevanje in odpornost posodobljen 30. junija 2022.

---

1 UL L 209, 2.8.1997, str. 1.

2 UL L 306, 23.11.2011, str. 25.

3 Uredba (EU) 2021/241 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. februarja 2021 o vzpostavitvi Mehanizma za okrevanje in odpornost (UL L 57, 18.2.2021, str. 17).

(2) Komisija je 22. novembra 2022 sprejela letni pregled trajnostne rasti za leto 2023[4], ki zaznamuje začetek evropskega semestra za usklajevanje ekonomskih politik za leto 2023. Evropski svet je 23. marca 2023 potrdil prednostne naloge iz pregleda v zvezi s štirimi razsežnostmi konkurenčne trajnostnosti. Komisija je 22. novembra 2022 na podlagi Uredbe (EU) št. 1176/2011 sprejela tudi poročilo o mehanizmu opozarjanja za leto 2023, v katerem je Grčijo opredelila kot eno od držav članic, za katere meni, da so jih ali bi jih lahko prizadela neravnotežja ter bo zanje treba opraviti poglobljeni pregled. Komisija je istega dne sprejela tudi mnenje o osnutku proračunskega načrta Grčije za leto 2023. Komisija je sprejela tudi priporočilo za priporočilo Sveta o ekonomski politiki euroobmočja, ki ga je Svet sprejel 16. maja 2023, ter predlog skupnega poročila o zaposlovanju za leto 2023, v katerem je analizirano izvajanje smernic za zaposlovanje in načel evropskega stebra socialnih pravic ter ki ga je Svet sprejel 13. marca 2023.

(3) Čeprav gospodarstva EU izkazujejo izredno odpornost, geopolitične razmere še naprej negativno vplivajo nanje. Ob trdni podpori, ki jo EU izkazuje Ukrajini, so ekonomske in socialne politike EU v kratkoročnem obdobju osredotočene na zmanjšanje negativnega učinka energetskih šokov na ranljiva gospodinjstva in podjetja, v srednjeročnem obdobju pa na nadaljnja prizadevanja za uresničitev zelenega in digitalnega prehoda, podpiranje trajnostne in vključujoče rasti, zaščito makroekonomske stabilnosti ter povečanje odpornosti. Močan poudarek je tudi na povečanju konkurenčnosti in produktivnosti EU.

(4) Komisija je 1. februarja 2023 izdala sporočilo z naslovom *Industrijski načrt v okviru zelenega dogovora za neto ničelno dobo*[5], da bi spodbudila konkurenčnost neto ničelne industrije EU in podprla hiter prehod na podnebno nevtralnost. Načrt dopolnjuje tekoča prizadevanja v okviru evropskega zelenega dogovora in načrta REPowerEU. Njegov cilj je vzpostaviti bolj podporno okolje za okrepitev proizvodne zmogljivosti EU za neto ničelne tehnologije in izdelke, ki so potrebni za doseganje ambicioznih podnebnih ciljev EU, ter zagotoviti dostop do ustreznih kritičnih surovin, med drugim z diverzifikacijo virov, ustreznim izkoriščanjem geoloških virov v državah članicah in čim večjim recikliranjem surovin. Načrt temelji na štirih stebrih: predvidljivem in poenostavljenem regulativnem okolju, pospešitvi dostopa do financiranja, izboljšanju spretnosti ter odprti trgovini za odporne dobavne verige. Komisija je 16. marca 2023 objavila tudi sporočilo z naslovom *Dolgoročna konkurenčnost EU: pogled v obdobje po letu 2030*[6], ki je strukturirano na podlagi devetih dejavnikov, ki se medsebojno krepijo, in katerega cilj je oblikovati regulativni okvir, ki bo spodbujal rast. Določa prednostne naloge politike, katerih cilj je dejavno zagotavljati strukturne izboljšave, dobro usmerjene naložbe ter regulativne ukrepe za dolgoročno konkurenčnost EU in njenih držav članic. Spodaj navedena priporočila pomagajo obravnavati te prednostne naloge.

(5) Evropski semester za usklajevanje ekonomskih politik se v letu 2023 nadalje razvija v skladu z izvajanjem mehanizma za okrevanje in odpornost. Celovito izvajanje načrtov za okrevanje in odpornost ostaja bistveno za doseganje prednostnih nalog politik v okviru evropskega semestra, saj načrti obravnavajo vsa v zadnjih letih izdana zadevna specifična priporočila za države ali pomemben del teh priporočil. Specifična priporočila za države iz let 2019, 2020 in 2022 ostajajo enako relevantna tudi za načrte

[4] COM(2022) 780 final.
[5] COM(2023) 62 final.
[6] COM(2023) 168 final.

za okrevanje in odpornost, kot so bili dopolnjeni, posodobljeni ali spremenjeni v skladu s členi 14, 18 in 21 Uredbe (EU) 2021/241.

(6) Cilj uredbe o REPowerEU[7], sprejete 27. februarja 2023, je čim prej odpraviti odvisnost EU od uvoza ruskih fosilnih goriv. To bo prispevalo k energetski varnosti in diverzifikaciji oskrbe EU z energijo, hkrati pa povečalo uporabo energije iz obnovljivih virov, zmogljivosti za shranjevanje energije in energijsko učinkovitost. Uredba državam članicam omogoča, da v svoje nacionalne načrte za okrevanje in odpornost vključijo novo poglavje REPowerEU za financiranje ključnih reform in naložb, ki bodo pomagale doseči cilje načrta REPowerEU. Prispevale bodo tudi k spodbujanju konkurenčnosti neto ničelne industrije v EU, kot je opisano v industrijskem načrtu v okviru zelenega dogovora za neto ničelno dobo, ter k obravnavanju specifičnih priporočil za države v zvezi z energijo, izdanih državam članicam v letu 2022 oziroma po potrebi v letu 2023. Uredba o REPowerEU uvaja novo kategorijo nepovratne finančne podpore, ki je na voljo državam članicam za financiranje novih reform in naložb, povezanih z energijo, v okviru njihovih načrtov za okrevanje in odpornost.

(7) Komisija je 8. marca 2023 sprejela sporočilo, ki zagotavlja smernice za fiskalno politiko za leto 2024. Njegov cilj je podpreti države članice pri pripravi programov stabilnosti in konvergenčnih programov ter s tem okrepiti usklajevanje politik[8]. Komisija je v sporočilu navedla, da bo splošna odstopna klavzula Pakta za stabilnost in rast deaktivirana konec leta 2023. Pozvala je, naj se v obdobju 2023–2024 vodijo fiskalne politike, ki zagotavljajo srednjeročno vzdržnost dolga in trajnostno povečanje potencialne rasti. Države članice so bile pozvane, naj v svojih programih stabilnosti in konvergenčnih programih za leto 2023 navedejo, kako bodo njihovi fiskalni načrti zagotovili upoštevanje referenčne vrednosti primanjkljaja v višini 3 % BDP ter verodostojno in nadaljnje zmanjševanje dolga ali srednjeročno ohranjanje preudarne ravni dolga. Komisija je države članice pozvala, naj postopno odpravijo nacionalne javnofinančne ukrepe, uvedene za zaščito gospodinjstev in podjetij pred šokom zaradi cen energije, ter pri tem začnejo z najmanj ciljno usmerjenimi. Poudarila je, da bi morale države članice, če bi bilo treba podporne ukrepe zaradi obnovljenih pritiskov na cene energije podaljšati, te ukrepe veliko bolj ciljno usmeriti kot v preteklosti, in sicer v ranljiva gospodinjstva in podjetja. Komisija je predlagala, da bi bila priporočila glede javnih financ kvantitativna in diferencirana ter oblikovana na podlagi neto primarnih odhodkov, kot je predlagala v sporočilu o usmeritvah za reformo okvira ekonomskega upravljanja EU[9]. Priporočila je, naj vse države članice še naprej ščitijo nacionalno financirane naložbe in zagotavljajo učinkovito uporabo sredstev iz mehanizma za okrevanje in odpornost ter drugih skladov EU, zlasti v luči zelenega in digitalnega prehoda ter ciljev glede odpornosti. Komisija je navedla, da bo Svetu predlagala, naj spomladi 2024 na podlagi podatkov o realizaciji za leto 2023 in v skladu z obstoječimi pravnimi določbami začne postopke v zvezi s čezmernim primanjkljajem, ki temeljijo na primanjkljaju.

---

7 Uredba (EU) 2023/435 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. februarja 2023 o spremembi Uredbe (EU) 2021/241 glede poglavij REPowerEU v načrtih za okrevanje in odpornost ter spremembi uredb (EU) št. 1303/2013, (EU) 2021/1060 in (EU) 2021/1755 ter Direktive 2003/87/ES (UL L 63, 28.2.2023, str. 1).

8 COM(2023) 141 final.

9 COM(2022) 583 final.

(8) Komisija je 26. aprila 2023 predstavila zakonodajne predloge za izvedbo celovite reforme pravil EU o ekonomskem upravljanju. Osrednji cilj predlogov je z reformami in naložbami okrepiti vzdržnost javnega dolga ter spodbujati trajnostno in vključujočo rast v vseh državah članicah. Cilj predlogov je državam članicam zagotoviti večji nadzor nad zasnovo njihovih srednjeročnih načrtov, hkrati pa vzpostaviti tudi strožji sistem izvrševanja, da bi se zagotovilo, da države članice izpolnjujejo zaveze, ki so jih sprejele v svojih srednjeročnih fiskalno-strukturnih načrtih. Cilj je dokončati zakonodajno delo v letu 2023.

(9) Grčija je 30. aprila 2021 Komisiji predložila nacionalni načrt za okrevanje in odpornost v skladu s členom 18(1) Uredbe (EU) 2021/241. Komisija je v skladu s členom 19 Uredbe (EU) 2021/241 in na podlagi smernic za ocenjevanje iz Priloge V k navedeni uredbi ocenila ustreznost, uspešnost, učinkovitost in skladnost načrta za okrevanje in odpornost. Svet je 13. julija 2021 sprejel sklep o odobritvi ocene načrta za okrevanje in odpornost za Grčijo[10]. Izplačilo obrokov je pogojeno s sklepom Komisije, sprejetim v skladu s členom 24(5) Uredbe (EU) 2021/241, da je Grčija zadovoljivo izpolnila ustrezne mejnike in cilje, določene v Izvedbenem sklepu Sveta. Predpostavlja se, da so mejniki in cilji zadovoljivo izpolnjeni, če zadevna država članica ni razveljavila ukrepov.

(10) Grčija je 2. maja 2023 predložila nacionalni reformni program za leto 2023, 29. aprila 2023 pa program stabilnosti za leto 2023 v skladu s členom 4(1) Uredbe (ES) št. 1466/97. Programa sta bila ocenjena skupaj, da bi se upoštevala njuna medsebojna povezanost. V skladu s členom 27 Uredbe (EU) 2021/241 nacionalni reformni program za leto 2023 odraža tudi polletno poročanje Grčije o napredku pri uresničevanju načrta za okrevanje in odpornost.

(11) Komisija je 24. maja 2023 objavila poročilo o državi za Grčijo za leto 2023[11]. V njem je ocenila napredek Grčije pri izvajanju zadevnih specifičnih priporočil za državo, ki jih je Svet sprejel med letoma 2019 in 2022, ter izvajanje načrta za okrevanje in odpornost v Grčiji. Na podlagi te analize so bile v poročilu o državi opredeljene vrzeli v zvezi z izzivi, ki jih načrt za okrevanje in odpornost ne obravnava ali jih obravnava le delno, kot tudi novi in nastajajoči izzivi. V njem je bil ocenjen tudi napredek Grčije pri izvajanju evropskega stebra socialnih pravic, pa tudi pri doseganju krovnih ciljev EU glede zaposlovanja, spretnosti in zmanjševanja revščine ter ciljev trajnostnega razvoja ZN.

(12) Komisija je za Grčijo opravila poglobljeni pregled v skladu s členom 5 Uredbe (EU) št. 1176/2011 in rezultate objavila 24. maja 2023[12]. Ugotovila je, da v Grčiji obstajajo čezmerna makroekonomska neravnotežja. Ranljivosti, povezane z velikim javnim dolgom in velikim obsegom nedonosnih posojil v razmerah visoke brezposelnosti, so se zmanjševale, vendar se je njen zunanji položaj poslabšal. Najbolj skrb vzbujajoče je, da se je primanjkljaj na tekočem računu v letu 2022 kljub izboljšanju prihodkov od turizma izrazito povečal. Čeprav naj bi se zunanji primanjkljaj v letošnjem in naslednjem letu nekoliko zmanjšal, naj bi ostal precej nad ravnjo, ki je potrebna za trajno izboljšanje neto stanja mednarodnih naložb. Čeprav delež javnega dolga v BDP ostaja največji v EU, se je v letu 2022 znatno izboljšal, predvsem zaradi močne

[10] Izvedbeni sklep Sveta z dne 13. julija 2021 o odobritvi ocene načrta za okrevanje in odpornost za Grčijo (ST 10152/21; ST 10152/21 ADD 1).

[11] SWD(2023) 608 final.

[12] SWD(2023) 631 final.

nominalne rasti BDP, v letih 2023 in 2024 pa naj bi se še dodatno zmanjšal. Nedonosna posojila so se lani močno zmanjšala zaradi velikega zmanjšanja v prejšnjih letih, vendar njihov obseg ostaja velik ter še naprej negativno vpliva na dobičkonosnost in posojilno zmogljivost bank, kar posledično vpliva na kapitalsko poglabljanje in rast produktivnosti v gospodarstvu. Odziv politike je prispeval k odpravi neravnotežij, izvajanje načrta za okrevanje in odpornost pa je velika priložnost za odpravo še preostalih strukturnih pomanjkljivosti. Kljub temu so potrebna dodatna prizadevanja, zlasti za zagotovitev zanesljivega izboljševanja zunanjega salda in dodatno zmanjšanje obsega nedonosnih posojil, med drugim tudi s povečanjem učinkovitosti izterjave dolga in izboljšanjem sekundarnega trga nedonosnih posojil.

(13) Po podatkih, ki jih je potrdil Eurostat[13], se je primanjkljaj sektorja država v Grčiji zmanjšal s 7,1 % BDP v letu 2021 na 2,3 % v letu 2022, dolg sektorja država pa se je zmanjšal s 194,6 % BDP konec leta 2021 na 171,3 % konec leta 2022.

(14) Na saldo sektorja država so vplivali ukrepi fiskalne politike, sprejeti za ublažitev gospodarskih in socialnih posledic povišanja cen energije. V letu 2022 so takšni ukrepi, ki povečujejo odhodke, vključevali subvencije za električno energijo za gospodinjstva in podjetja ter povečane socialne prejemke in nadomestila za ranljiva gospodinjstva. Stroški teh ukrepov so bili delno izravnani z novimi davki na nepričakovane dobičke proizvajalcev in dobaviteljev energije, in sicer v obliki cenovne kapice za proizvajalce električne energije in izredne dajatve za proizvajalce električne energije za obdobje od oktobra 2021 do junija 2022. Komisija ocenjuje, da so neto proračunski stroški teh ukrepov v letu 2022 znašali 2,5 % BDP. Hkrati so se ocenjeni stroški začasnih nujnih ukrepov zaradi COVID-19 med letoma 2021 in 2022 znižali s 6,5 % BDP na 1,5 %.

(15) Svet je 18. junija 2021 Grčiji priporočil[14], naj v letu 2022 uporabi mehanizem za okrevanje in odpornost za financiranje dodatnih naložb v podporo okrevanju ter si ob tem prizadeva za preudarno fiskalno politiko. Poleg tega bi morala Grčija ohraniti nacionalno financirane naložbe.

(16) Po ocenah Komisije je bila fiskalna naravnanost[15] v letu 2022 spodbujevalna in je znašala –1,0 % BDP. Grčija je po priporočilu Sveta okrevanje še naprej podpirala z naložbami, ki se financirajo iz mehanizma za okrevanje in odpornost. Odhodki, financirani z nepovratnimi sredstvi iz mehanizma za okrevanje in odpornost ter drugih skladov EU, so v letu 2022 znašali 2,1 % BDP (v letu 2021 pa 2,6 % BDP). Zmanjšanje odhodkov, financiranih z nepovratnimi sredstvi iz mehanizma za okrevanje in odpornost ter drugih skladov EU, v letu 2022 je bilo posledica iztekanja prejšnjega programskega obdobja, medtem ko se odhodki za naložbe v novem programskem obdobju še niso povečali. Nacionalno financirane naložbe so imele ekspanziven učinek na fiskalno naravnanost v višini 0,6 odstotne točke[16]. Grčija je

---

13 Eurostat, Kazalniki eura 47/2023 z dne 21. aprila 2023.

14 Priporočilo Sveta z dne 18. junija 2021 z mnenjem Sveta o programu stabilnosti Grčije za leto 2021 (UL C 304, 29.7.2021, str. 33).

15 Fiskalna naravnanost se meri kot sprememba primarnih odhodkov (brez diskrecijskih ukrepov na strani prihodkov), brez začasnih nujnih ukrepov, povezanih s krizo zaradi COVID-19, vendar vključno z odhodki, ki se financirajo z nepovratno podporo (nepovratnimi sredstvi) iz mehanizma za okrevanje in odpornost ter drugih skladov EU, glede na srednjeročno potencialno rast. Za več podrobnosti glej okvir 1 v fiskalnih statističnih tabelah.

16 Druge nacionalno financirane naložbe v osnovna sredstva so imele nevtralen učinek v višini 0,0 odstotne točke BDP.

tako ohranila nacionalno financirane naložbe, kot je priporočil Svet. Hkrati je imela rast nacionalno financiranih tekočih primarnih odhodkov (brez novih ukrepov na strani prihodkov) ekspanziven učinek na fiskalno naravnanost v višini 0,6 odstotne točke. Ta znatni ekspanzivni učinek je vključeval dodatni učinek ukrepov fiskalne politike za ublažitev gospodarskih in socialnih posledic povišanja cen energije (dodatni neto proračunski stroški v višini 2 % BDP). Grčija je torej zadostno omejila rast nacionalno financiranih tekočih odhodkov.

(17) Makroekonomski scenarij, na katerem temeljijo proračunske projekcije v programu stabilnosti, je za leto 2023 realističen, zatem pa optimističen. Vlada predvideva, da se bo realni BDP v letu 2023 povečal za 2,3 %, v letu 2024 pa za 3 %. Za primerjavo se v pomladanski napovedi Komisije iz leta 2023 pričakuje večja realna rast BDP, in sicer v višini 2,4 %, v letu 2023 in nižja rast, in sicer v višini 1,9 %, v letu 2024, kar je predvsem posledica razlik v predpostavkah o naložbeni dejavnosti in prispevkih zunanjega sektorja. V programu stabilnosti za leto 2023 so zlasti v letu 2024 napovedani večji prispevki iz bruto investicij v osnovna sredstva, Komisija pa pričakuje, da bo obseg uvoza blaga ostal večji od tistega iz projekcij organov.

(18) Vlada v programu stabilnosti za leto 2023 pričakuje, da se bo delež primanjkljaja sektorja država v letu 2023 zmanjšal na 1,8 % BDP. Zmanjšanje v letu 2023 je predvsem posledica postopne odprave fiskalnih ukrepov, povezanih s pandemijo, znižanja stroškov ukrepov, povezanih z energijo, in povečanja prihodkov zaradi gospodarske rasti. Glede na program naj bi se dolg sektorja država kot odstotek BDP zmanjšal s 171,3 % konec leta 2022 na 162,6 % konec leta 2023. V pomladanski napovedi Komisije iz leta 2023 je za leto 2023 predviden javnofinančni primanjkljaj v višini 1,3 % BDP. To je manj od primanjkljaja, predvidenega v programu stabilnosti, predvsem zaradi ugodnejših sprememb davčnih osnov, ki temeljijo na makroekonomskih predpostavkah, vključno s strukturo rasti in manjšimi odhodki iz socialnega proračuna, kar je v skladu s sistematično prenizko porabo, zabeleženo v preteklih letih. V pomladanski napovedi Komisije iz leta 2023 je predviden manjši dolg sektorja država kot odstotek BDP, ki naj bi konec leta 2023 znašal 160,2 %. Ta razlika je predvsem posledica višje nominalne rasti BDP in v manjši meri manjšega javnofinančnega primanjkljaja, ki ju je napovedala Komisija.

(19) Pričakuje se, da bodo na javnofinančni saldo v letu 2023 še naprej vplivali fiskalni ukrepi, sprejeti za ublažitev gospodarskih in socialnih posledic povišanja cen energije. Ti vključujejo ukrepe, ki so bili podaljšani od leta 2022 (zlasti subvencije za električno energijo za gospodinjstva in podjetja). Stroški teh ukrepov so še naprej delno izravnani z davki na nepričakovane dobičke dobaviteljev energije, in sicer s cenovno kapico za proizvajalce električne energije in solidarnostnim prispevkom rafinerij. Ob upoštevanju teh prihodkov naj bi glede na pomladansko napoved Komisije iz leta 2023 neto proračunski stroški podpornih ukrepov v letu 2023 znašali 0,2 % BDP[17]. Zdi se, da večina ukrepov v letu 2023 ni ciljno usmerjena v najranljivejša gospodinjstva ali podjetja ter ne ohranja v celoti cenovnega signala za zmanjšanje povpraševanja po energiji in povečanje energijske učinkovitosti. Zato je znesek ciljno usmerjenih podpornih ukrepov, ki ga je treba upoštevati pri oceni skladnosti s priporočilom za leto 2023, v pomladanski napovedi Komisije iz leta 2023 ocenjen na 0,1 % BDP v letu 2023 (v primerjavi z 0,5 % BDP v letu 2022). Pričakuje se tudi, da bo postopna

[17] Ta podatek izraža raven letnih proračunskih stroškov teh ukrepov, vključno s tekočimi prihodki in odhodki, po potrebi pa tudi ukrepov v zvezi z naložbami v osnovna sredstva.

odprava začasnih nujnih ukrepov zaradi COVID-19, katerih stroški so znašali 1,5 % BDP, leta 2023 ugodno vplivala na javnofinančni saldo.

(20) Svet je 12. julija 2022 Grčiji priporočil[18], naj zagotovi preudarno fiskalno politiko v letu 2023, zlasti z omejitvijo rasti nacionalno financiranih tekočih primarnih odhodkov pod srednjeročno potencialno rast BDP[19], ob upoštevanju nadaljnje začasne in ciljno usmerjene podpore gospodinjstvom in podjetjem, ki so najbolj ranljiva za povišanja cen energije, ter ljudem, ki bežijo iz Ukrajine. Hkrati bi morala biti Grčija pripravljena prilagoditi trenutno porabo spreminjajočim se razmeram. Grčiji je bilo priporočeno tudi, naj razširi javne naložbe za zeleni in digitalni prehod ter energetsko varnost, ob upoštevanju pobude REPowerEU, med drugim tudi z uporabo mehanizma za okrevanje in odpornost ter drugih sredstev Unije.

(21) Glede na pomladansko napoved Komisije iz leta 2023 naj bi bila v letu 2023 fiskalna naravnanost v razmerah visoke inflacije pretežno nevtralna (–0,2 % BDP). V letu 2022 je bila fiskalna naravnanost ekspanzivna (–1,0 % BDP). Rast nacionalno financiranih tekočih primarnih odhodkov (brez diskrecijskih ukrepov na strani prihodkov) v letu 2023 naj bi imela restriktiven učinek na fiskalno naravnanost v višini 0,3 % BDP. Predvidena rast nacionalno financiranih tekočih primarnih odhodkov je tako v skladu s priporočilom Sveta. Predvideni restriktivni učinek nacionalno financiranih tekočih primarnih odhodkov je v bistvu posledica za 2,3 % BDP nižjih stroškov (ciljno in neciljno usmerjenih) podpornih ukrepov, namenjenih gospodinjstvom in podjetjem zaradi povišanja cen energije. Povečanje odhodkov za socialno zaščito je glavni dejavnik rasti nacionalno financiranih tekočih primarnih odhodkov (brez novih ukrepov na strani prihodkov). Odhodki, financirani z nepovratnimi sredstvi iz mehanizma za okrevanje in odpornost ter drugih skladov EU, so v letu 2023 znašali 2,5 % BDP, nacionalno financirane naložbe pa so imele nevtralen učinek na fiskalno naravnanost v višini 0,0 odstotne točke[20]. Grčija zato načrtuje financiranje dodatnih naložb prek mehanizma za okrevanje in odpornost ter drugih skladov EU, prav tako pa naj bi ohranila nacionalno financirane naložbe. Grčija načrtuje financiranje javnih naložb za zeleni in digitalni prehod ter energetsko varnost, kot so postavitev 8 000 javno dostopnih polnilnih mest za električna vozila na ključnih mestnih in primestnih lokacijah, digitalizacija javne uprave ter izboljšanje elektroenergetske medsebojne povezanosti otokov.

(22) Glede na program stabilnosti naj bi se primanjkljaj sektorja država v letu 2024 zmanjšal na 0,8 % BDP. Zmanjšanje v letu 2024 je predvsem posledica postopne odprave preostalih energetskih in drugih ukrepov ter povečanja prihodkov zaradi trdne gospodarske rasti. Glede na program naj bi se dolg sektorja država kot odstotek BDP konec leta 2024 zmanjšal na 150,8 %. Na podlagi ukrepov politike, znanih na presečni datum napovedi, je v pomladanski napovedi Komisije iz leta 2023 v letu 2024 predviden javnofinančni primanjkljaj v višini 0,6 % BDP. To je manj od primanjkljaja, predvidenega v programu, predvsem zaradi predpostavk o izvrševanju socialnega proračuna, zlasti manjših odhodkov za socialne prejemke in nadomestila ter pokojnine.

---

18 Priporočilo Sveta z dne 12. julija 2022 v zvezi z nacionalnim reformnim programom Grčije za leto 2022 in mnenje Sveta o programu stabilnosti Grčije za leto 2022 (UL C 334, 1.9.2022, str. 60).

19 Glede na pomladansko napoved Komisije iz leta 2023 je srednjeročna (10-letna povprečna) potencialna rast BDP Grčije ocenjena na 4,8 % v nominalnem smislu.

20 Druge nacionalno financirane naložbe v osnovna sredstva naj bi imele ekspanziven učinek v višini 0,1 odstotne točke BDP.

V pomladanski napovedi Komisije iz leta 2023 je predviden večji dolg sektorja država kot odstotek BDP, ki naj bi konec leta 2024 znašal 154,5 %.

(23) V programu stabilnosti je predvidena postopna odprava vseh energetskih podpornih ukrepov v letu 2024. Tudi Komisija predvideva popolno odpravo energetskih podpornih ukrepov v letu 2024. To temelji na predpostavki, da se cene energije ne bodo ponovno povišale.

(24) Uredba Sveta (ES) št. 1466/97 poziva k letnemu izboljšanju strukturnega proračunskega salda v smeri srednjeročnega cilja za 0,5 % BDP kot referenčnega merila[21]. Ob upoštevanju premislekov o vzdržnosti javnih financ[22] bi bilo primerno, da bi se strukturni saldo za leto 2024 izboljšal za vsaj 0,3 % BDP. Za zagotovitev takega izboljšanja rast neto nacionalno financiranih primarnih odhodkov[23] v letu 2024 ne bi smela preseči 2,6 %, kot je izraženo v tem priporočilu. To bo prispevalo tudi h krepitvi zunanjega položaja. Hkrati bi bilo treba postopno odpraviti preostale energetske podporne ukrepe (ki jih Komisija trenutno ocenjuje na 0,2 % BDP v letu 2023), in sicer odvisno od razvoja dogodkov na trgu energije in najprej tiste, ki so najmanj ciljno usmerjeni, za zmanjšanje javnofinančnega primanjkljaja pa bi bilo treba uporabiti s tem povezane prihranke.

(25) Ob predpostavki nespremenjenih politik je v pomladanski napovedi Komisije iz leta 2023 predvideno, da se bodo neto nacionalno financirani primarni odhodki v letu 2024 povečali za 0,7 %, kar je pod priporočeno stopnjo rasti. Prilagoditev, predvidena v napovedi Komisije, presega prihranke zaradi popolne postopne odprave energetskih podpornih ukrepov.

(26) Glede na program naj bi se javne naložbe povečale s 4,8 % BDP v letu 2023 na 5,4 % BDP v letu 2024. Večji obseg naložb je posledica nekoliko manjšega obsega nacionalno financiranih naložb in večjega obsega naložb, ki jih financira EU, in sicer prek mehanizma za okrevanje in odpornost. V programu so navedene reforme in naložbe, ki naj bi prispevale k fiskalni vzdržnosti ter trajnostni in vključujoči rasti. Te vključujejo naložbe z visoko dodano vrednostjo in strukturne reforme za zeleni, digitalni in energetski prehod, ki so prav tako del načrta za okrevanje in odpornost.

(27) V programu stabilnosti je opisana srednjeročna fiskalna usmeritev do leta 2026. Glede na program naj bi se primanjkljaj sektorja država v letu 2025 zmanjšal na 0,5 % BDP, do leta 2026 pa na 0,1 %. Primanjkljaj sektorja država naj bi torej v programskem obdobju ostal pod 3 % BDP. Glede na program naj bi se dolg sektorja država kot odstotek BDP zmanjšal s 150,8 % konec leta 2024 na 135,2 % do konca leta 2026.

(28) Spremembe okvira davčne politike Grčije na podlagi dobrih praks in reform, izvedenih v sklopu načrta za okrevanje in odpornost, bi lahko pomagale pri odpravi naložbene vrzeli. Z uvedbo sistema za vnaprejšnja davčna stališča bi se lahko okrepila pravna varnost za vlagatelje in povečala sedanja prizadevanja za poenostavitev davčnega

---

21 Glej člen 5 Uredbe Sveta (ES) št. 1466/97, ki zahteva tudi prilagoditev v višini več kot 0,5 % BDP za države članice, katerih javni dolg presega 60 % BDP ali ki imajo izrazitejša tveganja za vzdržnost dolga.

22 Komisija je ocenila, da Grčiji ne bo potrebovala povečanja primarnega strukturnega salda kot deleža BDP, da bi zagotovila verjetno srednjeročno zmanjšanje dolga. Ta ocena je temeljila na jesenski napovedi Komisije iz leta 2022. Izhodišče za to oceno sta bila napovedani javnofinančni primanjkljaj in dolg za leto 2024, ki sta predvidevala umik energetskih podpornih ukrepov v letu 2024.

23 Neto primarni odhodki so opredeljeni kot nacionalno financirani odhodki brez diskrecijskih ukrepov na strani prihodkov ter brez odhodkov za obresti in odhodkov za ciklično brezposelnost.

sistema. Tudi pregled davčnega sistema bi lahko prispeval k povišanju davčne osnove za samozaposlene in podpiranju naložb. Izpolnjevanje davčnih obveznosti bi se lahko izboljšalo z razširitvijo uporabe elektronskih plačil in večjo uporabo informacij, ki izvirajo iz elektronskih plačil, zlasti ob upoštevanju nedavnih dokazov o vse večjih razlikah med prijavljenimi nizkimi dohodki in očitno hitro rastočimi prihodki samozaposlenih. Zlasti bi se lahko bolje uporabile informacije, ki izvirajo iz elektronskih plačil za ciljne poklice. Med drugim naj bi k temu cilju prispevala digitalna preobrazba Neodvisne agencije za javne prihodke. Vendar je bistveno, da se avtonomija te agencije pri upravljanju in razvoju človeških virov in infrastrukture IT glede na trenutne izzive za davčne sisteme po vsem svetu še poveča.

(29) Grčija še naprej sprejema ukrepe za posodobitev javne uprave, vendar je njena splošna uspešnost še vedno nizka. Velikost in stroški javne uprave so po znatni prilagoditvi po letu 2010 na splošno usklajeni s povprečjem EU. Plačna masa v Grčiji je v letu 2022 ostala nespremenjena in je znašala 10,8 % BDP, kar je nekoliko nad povprečjem EU (10,2 % BDP). Zagotavljanje nadaljnje uporabe enotne plačne lestvice ob ohranjanju trenutnega števila zaposlenih z nadaljnjo uporabo pravila „eden noter, eden ven“ za stalne uslužbence in zgornje meje za začasne uslužbence, uvedene leta 2022, bo ključnega pomena za ohranitev teh dosežkov. Načrt za okrevanje in odpornost vsebuje ukrepe za izboljšanje učinkovitosti javne uprave s posebnim poudarkom na izboljšanju njenih digitalnih storitev. Hkrati pa privabljanje in ohranjanje visoko usposobljenega osebja ostaja izziv. To bi bilo mogoče obravnavati na strukturiran način, in sicer s posebnimi plačnimi lestvicami ali lestvicami dodatnih prejemkov za določena delovna mesta in/ali organe ter z natančno opredeljenim sistemom nadomestil, uvedenim kot sestavni del novega sistema upravljanja človeških virov, pri tem pa ohranjati enotno plačno lestvico in skupni obseg plačne mase.

(30) V skladu s členom 19(3), točka (b), Uredbe (EU) 2021/241 in merilom 2.2 iz Priloge V k Uredbi načrt za okrevanje in odpornost vključuje obsežen nabor reform in naložb, ki se vzajemno krepijo in ki jih je treba izvesti do leta 2026. Grški načrt za okrevanje in odpornost se za zdaj dobro izvaja. V prihodnje bo pomembno ohraniti zagon pri izvajanju. Grčija je predložila tri zahtevke za plačilo[24] za nepovratno finančno podporo in dva zahtevka za plačilo za podporo v obliki posojila, ki ustrezajo 85 mejnikom in ciljem iz načrta. Doslej je prejela skupno izplačilo v višini 7 126 milijonov EUR[25]. V skladu s členom 14(6) Uredbe (EU) 2021/241 je Grčija 29. marca 2023 izrazila namero, da v okviru mehanizma za okrevanje in odpornost zaprosi za 5 000 milijonov EUR dodatne podpore v obliki posojila. Svoj načrt je začela odločno izvajati ter je vzpostavila sistem upravljanja in nadzora za spremljanje in usklajevanje pravočasnega dokončanja reform in naložb. Ta prizadevanja bo glede na veliko število reform in naložb, katerih izvedba se načrtuje, v prihodnje pomembno ohraniti in še okrepiti, zlasti ker bo za dokončanje več teh reform in naložb potreben pravočasen napredek pri različnih pripravljalnih ukrepih, vključno s postopki javnega naročanja. Nadaljnje izvajanje načrta je odvisno od upravne zmogljivosti dodeljenih izvajalskih organov, vključno z regionalno in lokalno upravo, in njihove zmogljivosti za izvajanje. Hitra vključitev novega poglavja REPowerEU v načrt za okrevanje in

[24] Grčija je tretji zahtevek za plačilo nepovratnih sredstev predložila 16. maja 2023, ocena Komisije pa še ni končana.

[25] Kar zadeva nepovratna sredstva, izplačani zneski za nepovratno finančno podporo (brez predhodnega financiranja) znašajo 3 436 milijonov EUR, izplačani zneski za podporo v obliki posojila (brez predhodnega financiranja) pa 3 690 milijonov EUR.

odpornost bo omogočila financiranje dodatnih reform in naložb v podporo strateškim ciljem Grčije na področju energije in zelenega prehoda. Sistematično in učinkovito vključevanje lokalnih in regionalnih organov, socialnih partnerjev in drugih ustreznih deležnikov ostaja pomembno za uspešno izvajanje načrta za okrevanje in odpornost ter drugih ekonomskih politik in politik zaposlovanja, ki presegajo načrt, da se zagotovi široko prevzemanje odgovornosti za celoten program politik.

(31) Komisija je leta 2022 odobrila vse programske dokumente kohezijske politike Grčije. Nadaljevanje hitrega izvajanja programov kohezijske politike ob dopolnjevanju in v sinergiji z načrtom za okrevanje in odpornost, vključno s poglavjem REPowerEU, je ključnega pomena za dosego zelenega in digitalnega prehoda, povečanje gospodarske in socialne odpornosti ter zagotovitev uravnoteženega teritorialnega razvoja v Grčiji.

(32) Poleg gospodarskih in socialnih izzivov, obravnavanih v načrtu za okrevanje in odpornost, se Grčija sooča z vrsto dodatnih izzivov, povezanih z zdravstvom in dolgotrajno oskrbo, katastrskim kartiranjem, energetsko politiko ter zelenim prehodom.

(33) Javnofinančni odhodki za zdravstveno varstvo so pod povprečjem EU, medtem ko so plačila pacientov za samoplačniške storitve po deležu BDP druga najvišja v EU. Zdravstveni sistem je še vedno vezan na bolnišnice, saj se največ odhodkov za kurativno oskrbo nameni bolnišnični oskrbi. Poleg tega se Grčija po deležu BDP uvršča na prvo mesto med vsemi državami članicami, kar zadeva javnofinančne odhodke za zdravila. Javnofinančni odhodki za dolgotrajno oskrbo in preventivno zdravstveno varstvo so precej pod povprečjem EU, prav tako ni vzpostavljena celovita nacionalna strategija za dolgotrajno oskrbo. Grčija to rešuje z izvajanjem na novo sprejetega sistema primarnega zdravstvenega varstva za zmanjšanje odvisnosti od bolnišnične oskrbe ter povečanje učinkovitosti dostopa do zdravstvenega blaga in storitev. Celovito izvajanje reforme primarnega zdravstvenega varstva je ovirano zaradi pomanjkanja družinskih zdravnikov. Število družinskih zdravnikov ne zadostuje za pokritje celotnega prebivalstva. Za popolno uvedbo učinkovitega in celovitega sistema, ki bo temeljil na nadzorni vlogi in naj bi se začel izvajati 1. septembra 2023, bo potrebna zadostna pokritost. V ta namen bodo močnejše spodbude za povečanje števila družinskih zdravnikov za dosego pokritosti in registracije celotnega prebivalstva ključne, da se zagotovi ustrezen in enak dostop do zdravstvenega varstva za vse prebivalce.

(34) Z dokončanjem nacionalnega katastra, ki je dolgotrajen projekt, se bo dodatno izboljšalo poslovno okolje v Grčiji. Do konca maja 2023 je bilo dokončanih 71 % katastrskega kartiranja, pridobljenih pa je bilo še 25 % lastninskih pravic, ki se trenutno obdelujejo. Obdelava pridobljenih pravic naj bi bila dokončana do konca leta 2023, tako da bi bil kataster dokončno vzpostavljen do konca leta. V okviru prehoda na novo agencijo, t. i. grški kataster, je bilo odprtih 12 katastrskih uradov in 49 podružnic, ki že delujejo. Grški kataster namerava v celoti digitalizirati storitve za državljane, pri čemer mehanizem za okrevanje in odpornost zagotavlja podporo za digitalizacijo vseh registracij in listin za lastninske pravice, ki so trenutno v papirni obliki.

(35) Grčija je kljub svojim prizadevanjem, med drugim tudi v okviru energetske krize, še vedno močno odvisna od fosilnih goriv, saj sta leta 2021 nafta in plin predstavljala 52 % oziroma 24 % njene mešanice virov energije. Da bi se pospešila prizadevanja za razogljičenje, bi bilo mogoče sprejeti še več ukrepov, ki temeljijo na naložbah in reformah iz načrta za okrevanje in odpornost Grčije ter jih presegajo. Grčija bi lahko

pospešila širitev energije iz obnovljivih virov, in sicer tako, da bi vzpostavila in dokončala pravne okvire za spodbujanje razvoja infrastrukture za obnovljivi vodik in proizvodnje energije iz vetra na morju. Potrebna so nadaljnja prizadevanja za pospešitev oblikovanja zakonodajnega in regulativnega okvira za biometan ter za izkoriščanje potenciala razpoložljivega trajnostnega biometana v obliki dejanske proizvodne zmogljivosti, da se nadomesti uvoz zemeljskega plina.

(36) Ko bo vključenih več obnovljivih virov energije, bodo dodatne naložbe ključnega pomena za povečanje zmogljivosti za shranjevanje in zmogljivosti omrežja, da se zagotovi uravnoteženost elektroenergetskega omrežja. Skupni sistemi plačil in spodbujanje sistemov, nameščenih pri odjemalcih, so lahko pomembna orodja za spodbujanje pravočasne in vzdržne širitve zmogljivosti za shranjevanje. Da bi se preprečila kakršna koli omejitev uporabe obnovljivih virov, bi bilo mogoče vzpostaviti dodatne elektroenergetske medsebojne povezave s sosednjimi državami. Pri nadaljnjem uvajanju obnovljivih virov energije bo pomembno v celoti izvrševati novi pravni okvir, ki je bil sprejet leta 2022 ter s katerim se je poenostavil in pospešil postopek izdajanja dovoljenj za projekte, povezane z obnovljivimi viri in shranjevanjem. Poleg tega bi lahko spodbujanje sistemov lastne porabe, med drugim z razširitvijo podpore za namestitev solarnih fotovoltaičnih sistemov z baterijami, in energetskih skupnosti pripomoglo k večji družbeni sprejemljivosti uporabe obnovljivih virov energije.

(37) Grčija bi lahko tudi razširila področje uporabe in ambicije obstoječih ukrepov za varčevanje z energijo ter zmanjšala visoko stopnjo energetske revščine. Poraba zemeljskega plina v Grčiji se je v obdobju od avgusta 2022 do marca 2023 zmanjšala za 22 % v primerjavi s povprečno porabo plina v istem obdobju v zadnjih petih letih, s čimer je bil presežen cilj 15-odstotnega zmanjšanja. Grčija bi si lahko še naprej prizadevala za začasno zmanjšanje povpraševanja po plinu do 31. marca 2024[26].

(38) Z uvedbo novih finančnih instrumentov, kot so dražbe za energijsko učinkovitost, bi se lahko kritje iz obstoječih programov podpore za prenovo učinkoviteje usmerilo v energetsko revna gospodinjstva. Delež pametnih števcev v Grčiji močno zaostaja za povprečjem EU (3 % v primerjavi s 54 %, podatki za leto 2021) in bi ga bilo mogoče povečati, saj ti števci potrošnikom omogočajo, da dejavno sodelujejo na trgu in podprejo prilagajanje odjema. Poleg tega v posameznih sektorjih, kot sta vodni in prometni sektor, obstaja precejšnja možnost za prihranke energije, saj so še vedno močno odvisni od nafte.

(39) Pomanjkanje delovne sile in spretnosti v sektorjih in poklicih, ki so ključni za zeleni prehod, vključno s proizvodnjo, uvajanjem in vzdrževanjem neto ničelnih tehnologij, ustvarja ozka grla pri prehodu na neto ničelno gospodarstvo. Visokokakovostni sistemi izobraževanja in usposabljanja, ki se odzivajo na spreminjajoče se potrebe trga dela, ter ciljno usmerjeni ukrepi izpopolnjevanja in preusposabljanja so ključni za zmanjšanje pomanjkanja spretnosti ter spodbujanje vključevanja in prerazporejanja delovne sile. Da bi se sprostila neizkoriščena ponudba delovne sile, morajo biti ti ukrepi dostopni, zlasti za posameznike ter v sektorjih in regijah, ki jih bo zeleni prehod najbolj prizadel. V Grčiji je pomanjkanje zelenih spretnosti trenutno najbolj očitno v gradbenem sektorju, ki je zelo pomemben za zeleni prehod, in pri specifičnih poklicih, vključno z vodovodarji, serviserji vodovodnih in plinskih inštalacij in naprav ter električarji. Še vedno obstajajo tudi možnosti za dodatne ukrepe za povečanje

[26] Uredba Sveta (EU) 2022/1369 in Uredba Sveta (EU) 2023/706.

zaposljivosti mladih in žensk. S povečanjem upravnih zmogljivosti javnih služb za zaposlovanje in hkratno razširitvijo uporabe individualiziranega pristopa k iskalcem zaposlitve se lahko izboljšajo rezultati na področju zaposlovanja za te skupine ter podpre nemoten in pravičen prehod.

(40) Svet je ob upoštevanju ocene Komisije preučil program stabilnosti za leto 2023, njegovo mnenje[27] pa je izraženo v priporočilu 1 spodaj.

(41) Zaradi tesne medsebojne povezanosti gospodarstev držav članic euroobmočja in njihovega skupnega prispevka k delovanju ekonomske in monetarne unije je Svet priporočil, naj države članice euroobmočja sprejmejo ukrepe, tudi prek svojih načrtov za okrevanje in odpornost, da (i) v letu 2023 ohranijo vzdržnost dolga in se vzdržijo širše osnovane podpore skupnemu povpraševanju, bolj ciljno usmerijo fiskalne ukrepe, sprejete za ublažitev učinka visokih cen energentov, ter razmislijo o ustreznih načinih za postopno odpravo podpore, ko se bodo pritiski na cene energije zmanjšali; (ii) ohranijo visoko raven javnih naložb in spodbujajo zasebne naložbe za podporo zelenemu in digitalnemu prehodu; (iii) podpirajo razvoj plač, ki blaži izgubo kupne moči, hkrati pa omejuje sekundarne učinke na inflacijo, nadalje izboljšajo aktivne politike trga dela in obravnavajo pomanjkanje spretnosti; (iv) izboljšajo poslovno okolje in zagotovijo, da bo energetska podpora podjetjem stroškovno učinkovita, začasna in usmerjena na podjetja, ki so sposobna preživeti, ter da ohranja spodbude za zeleni prehod, ter (v) ohranijo makrofinančno stabilnost in spremljajo tveganja, pri tem pa nadaljujejo delo za dokončanje bančne unije. Za Grčijo priporočila 1, 2, 3 in 4 prispevajo k izvajanju prvega, drugega, tretjega, četrtega in petega priporočila za euroobmočje.

(42) Svet je ob upoštevanju poglobljenega pregleda in te ocene Komisije preučil nacionalni reformni program za leto 2023 in program stabilnosti za leto 2023. Njegova priporočila v skladu s členom 6 Uredbe (EU) št. 1176/2011 so izražena v priporočilu 1 spodaj. Politike iz priporočila 1 prispevajo k obravnavanju ranljivosti, povezanih z javnim dolgom, zunanjim položajem in nedonosnimi posojili. Priporočilo 2 prispeva k obravnavanju priporočila 1. Politike iz priporočila 1 prispevajo k odpravljanju neravnotežij in izvajanju priporočil za euroobmočje v skladu z uvodno izjavo 41 –

PRIPOROČA, da Grčija v letih 2023 in 2024 ukrepa tako, da:

1. postopno odpravi veljavne energetske podporne ukrepe do konca leta 2023, pri čemer uporabi s tem povezane prihranke za zmanjšanje javnofinančnega primanjkljaja; če bodo ponovna povišanja cen energije zahtevala podporne ukrepe, zagotovi, da bodo ti ukrepi namenjeni zaščiti ranljivih gospodinjstev in podjetij, da bodo fiskalno vzdržni in da se bodo ohranile spodbude za varčevanje z energijo;

   zagotovi preudarno fiskalno politiko, zlasti z omejitvijo nominalnega povečanja nacionalno financiranih neto primarnih odhodkov v letu 2024 na največ 2,6 %;

   ohrani nacionalno financirane javne naložbe in zagotovi učinkovito črpanje nepovratnih sredstev iz mehanizma za okrevanje in odpornost ter drugih skladov EU, zlasti za spodbujanje zelenega in digitalnega prehoda;

[27] V skladu s členom 5(2) in členom 9(2) Uredbe Sveta (ES) št. 1466/97.

v obdobju po letu 2024 še naprej izvaja srednjeročno fiskalno strategijo postopne in vzdržne konsolidacije v kombinaciji z naložbami in reformami, ki spodbujajo večjo trajnostno rast, da bi dosegla preudaren srednjeročni fiskalni položaj;

na podlagi reform, izvedenih v okviru načrta za okrevanje in odpornost, izboljša prijaznost davčnega sistema do naložb z uvedbo sistema vnaprejšnjih davčnih stališč, poviša davčno osnovo, med drugim tudi s pregledom sedanje davčne strukture za samozaposlene, in okrepi izpolnjevanje davčnih obveznosti z razširitvijo uporabe elektronskih plačil; ohrani in še poveča avtonomijo davčnega upravnega organa z razširitvijo njegovih pooblastil na razvoj in upravljanje njegovih informacijskih sistemov in človeških virov; zaščiti učinkovitost javne uprave, hkrati pa zagotovi, da lahko privabi ustrezne spretnosti, ter ohrani usklajenost z enotno plačno lestvico; si prizadeva za nadaljnje zmanjševanje obsega nedonosnih posojil in dodatno izboljša delovanje sekundarnega trga nedonosnih posojil;

2. ohrani zagon pri doslednem izvajanju načrta za okrevanje in odpornost ter hitro dokonča poglavje REPowerEU, da bi se lahko hitro začelo izvajati; glede na obseg načrta zagotovi stalno zadostno upravno zmogljivost; začne hitro izvajati programe kohezijske politike ob tesnem dopolnjevanju in v sinergiji z načrtom za okrevanje in odpornost;

3. za zagotovitev ustreznega in enakega dostopa do zdravstvenega varstva dokonča uvajanje okvira primarnega zdravstvenega varstva ter sprejme močnejše spodbude za vpis ustreznega števila specializacij iz družinske medicine, da bi se dosegla popolna pokritost in registracija prebivalstva. dokonča katastrsko reformo z dokončanjem katastrskega kartiranja ter ustanovitvijo in delovanjem agencije za grški kataster;

4. zmanjša odvisnost od fosilnih goriv in dodatno pospeši diverzifikacijo poti oskrbe z energijo; še poveča uvajanje energije iz obnovljivih virov, in sicer tako, da dokonča in izvršuje nove pravne okvire za postopek izdaje dovoljenj in vetrna polja na morju, poveča elektroenergetsko omrežje in zmogljivosti za shranjevanje, spodbuja decentralizirano proizvodnjo energije iz obnovljivih virov ter vzpostavi zakonodajne okvire za proizvodnjo obnovljivega vodika in biometana; pospeši izvajanje ukrepov za izboljšanje energijske učinkovitosti, med drugim ciljno usmerjenih ukrepov za energetsko revna gospodinjstva in namestitev pametnih števcev, ter poveča prizadevanja politike za zagotavljanje in pridobivanje spretnosti, potrebnih za zeleni prehod; podpre razogljičenje prometnega sektorja, zlasti s spodbujanjem uporabe električnih vozil.

V Bruslju,

Za Svet
predsednik